

Starosta może pozyskać środki na współfinansowanie wykonania dokumentacji urzędniowej (tj. uproszczonego planu urządzenia lasu – UPUL) z Funduszu Leśnego. Jednakże warunkiem obligatoryjnym uzyskania dofinansowania jest (zgodnie z Zarządzeniem Nr 37 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 26.06.2020 r.), przekazanie nieodpłatnie, z zasobu PODGiK, danych ewidencyjnych dla lasów objętych sporządzeniem UPUL.

Czy jednak starosta może bezpłatnie udostępnić dane geodezyjno-kartograficzne wykonawcy UPUL?

W opinii Związku Powiatów Polskich jest to dopuszczalne, a starosta ma taką możliwość.

Żaden przepis prawa nie zabrania staroście, aby na etapie zamówienia publicznego lub zlecenia, zawrzeć odpowiednie informacje co do nieodpłatnego przekazania materiałów na potrzeby wykonania UPUL.

Argumentując powyższe, w pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii związanej z dofinansowaniem sporządzenia UPUL. I tak, zgodnie z art. 56 ust. 2 ustawy o lasach (dalej: uol), środkami funduszu leśnego dysponuje Dyrektor Generalny. Z kolei, na podstawie art. 58 ust. 3a pkt 2 uol, środki funduszu leśnego, o których mowa w art. 57 ust. 2, mogą być przeznaczone na sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2.

W kontekście współfinansowania UPUL ze środków Funduszu Leśnego należy zwrócić uwagę na Zarządzenie Nr 37 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie przeznaczania środków związanych z funduszem leśnym na sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o lasach (dalej: Zarządzenie Nr 37; źródło: Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych Nr 7 (331) z lipca 2020 r., link: www.lasy.gov.pl)

Wśród warunków przeznaczenia środków Funduszu Leśnego na współfinansowanie prac nad UPUL, Zarządzenie Nr 37 wymienia m.in.:

- ujęcie danego gruntu jako las w ewidencji gruntów i budynków lub przeznaczenia gruntu do zalesienia na podstawie stosownej decyzji administracyjnej (zob. § 1 ust. 2 pkt 1);
- podpisanie umowy na dofinansowanie pomiędzy Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych a właściwym starostą – po wyłonieniu wykonawcy UPUL, o którym mowa w § 6 (zob. 1 ust. 2 pkt 2);
- przekazanie nieodpłatnie, z zasobu PODGiK, danych ewidencyjnych dla lasów objętych sporządzeniem UPUL (zob. § 1 ust. 2 pkt 3);
- zobowiązanie się starosty do wyboru jednostki wykonawstwa urzędniowego zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, w trybie, o którym mowa w § 6 Zarządzenia Nr 37.

Z kolei przywołany powyżej § 6 ust. 2 Zarządzenia Nr 37 stanowi, że specyfikacja istotnych warunków zamówienia, o których mowa w ust. 1, uwzględnia postanowienia niniejszego zarządzenia.

Zestawienie powyższych przepisów Zarządzenia Nr 37 wskazuje, że warunkiem niezbędnym do uzyskania współfinansowania wykonania UPUL jest (prócz bezpłatnego przekazania materiałów PODGiK) wyłonienie wykonawcy w trybie Prawa zamówień publicznych. Oznacza to, że zobowiązanie starosty do nieodpłatnego udostępnienia materiałów geodezyjno-kartograficznych powinno zostać

zawarte już w SIWZ.

Odnosząc się do kwestii udostępniania materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK), należy zwrócić uwagę na zasadę odpłatności za ich udostępnianie (zob. art. 40a ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne; dalej: pgk). Wyjątki od tej zasady określa m.in. art. 40a ust. 2 pkt 4 lit. b pgk, zgodnie z którym nie pobiera się opłaty za udostępnianie danych na podstawie art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (dalej: ustawa o informatyzacji).

Z kolei art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o informatyzacji stanowi, że:

1. Podmiot prowadzący rejestr publiczny zapewnia podmiotowi publicznemu albo podmiotowi niebędącemu podmiotem publicznym, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, nieodpłatny dostęp do danych zgromadzonych w prowadzonym rejestrze, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań.
2. Dane, o których mowa w ust. 1, powinny być udostępniane za pomocą środków komunikacji elektronicznej i mogą być wykorzystane wyłącznie do realizacji zadań publicznych.

Zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 3 pkt 5 ustawy o informatyzacji, określenie „rejestr publiczny” oznacza rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji, służące do realizacji zadań publicznych, prowadzone przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, iż rejestrem publicznym w rozumieniu ustawy o informatyzacji jest między innymi powiatowy zasób geodezyjny i kartograficzny, prowadzony przez starostów na podstawie art. 7d pkt 1 w zw. z art. 40 ust. 3 pkt 3 pgk.

Podkreślenia wymaga, że udostępnianie materiałów PZGiK **odbywa się na wniosek**, o czym świadczy chociażby brzmienie art. 40g pgk, który to przepis stanowi upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia, a także samo rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie wzorów wniosków o udostępnienie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, licencji i Dokumentu Obliczenia Opłaty, a także sposobu wydawania licencji.

Co więcej, na **wnioskowy tryb uzyskiwania danych z rejestrów publicznych** wskazuje również art. 15 ustawy o informatyzacji, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2005 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu udostępniania danych zgromadzonych w rejestrze publicznym wydane na podstawie art. 15 ust. 3 tej ustawy.

Zestawienie przywołanych przepisów prowadzi do wniosku, że odpłatne udostępnienie danych geodezyjno-kartograficznych będzie miało miejsce wtedy, kiedy to wykonawca UPUL samodzielnie wystąpi do starosty z wnioskiem o udostępnienie danych z tego rejestru.

Odmierna sytuacja będzie miała miejsce, kiedy to starosta (jako podmiot prowadzący rejestr publiczny, czyli PZGiK) zobowiąże się w SIWZ lub podpisanej umowie do bezpłatnego udostępnienia danych z tego rejestru.

W takiej sytuacji starosta (jako dysponent i podmiot prowadzący rejestr) jest władny wydać takie

materiały „sam sobie oraz bezpłatnie”, a następnie w wykonaniu zamówienia publicznego udostępnić (również bezpłatnie) wykonawcy urządzeniowemu w celu sporządzenia UPUL.

Istotne jest, aby odpowiednie zapisy w tym zakresie znalazły się w SWIZ, czego (w kontekście współfinansowania UPUL z Funduszu Leśnego) zresztą wymaga DGLP na podstawie § 6 Zarządzenia Nr 37.

Z kolei, ustawa o lasach w art. 19 ust. 5 stanowi, że uproszczone plany urządzenia lasu sporządzają specjalistyczne jednostki lub inne podmioty wykonawstwa urządzeniowego. Szczegółowe warunki i tryb sporządzania UPUL, a także wymagania, jakie musi spełnić wykonawca tego planu, określają rozporządzenia wydane na podstawie art. 25 ustawy o lasach.

Powyższe oznacza, że starosta nie może samodzielnie (tj. przy wykorzystaniu pracowników merytorycznych starostwa) wykonać UPUL, a jest na mocy ustawy zobowiązany zlecić jego sporządzenie wyspecjalizowanemu wykonawcy urządzeniowemu. W praktyce takie zlecenie odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej, a wykonawca urządzeniowy nie realizuje zadania publicznego na skutek powierzenia lub zlecenia (zob. art. 15 ust. 1 ustawy o informatyzacji), a jest niejako „narzędziem w rękę starosty, niezbędnym do wykonania przez starostę zdania publicznego w postaci wykonania UPUL”.

Podsumowując, jeżeli w celu uzyskania współfinansowania wykonania UPUL starosta na etapie zamówienia publicznego (tj. w SIWZ) zobowiąże się do nieodpłatnego udostępnienia materiałów PZGiK wykonawcy urządzeniowemu, to takie udostępnienie będzie dopuszczalne. W takiej sytuacji w praktyce nie dojdzie do udostępnienia ww. materiałów w trybie art. 40a i nast. pgk, a także w trybie art. 15 ustawy o informatyzacji, bowiem starosta „sam dla siebie” pozyska materiały. Nie będziemy mieli tu do czynienia z trybem uzyskania informacji z rejestru na wniosek wykonawcy urządzeniowego.

Odmierna sytuacja będzie miała miejsce, kiedy to starosta na etapie zamówienia publicznego nie ureguluje kwestii udostępnienia materiałów, albo wprost określi, że wykonawca urządzeniowy będzie musiał we własnym zakresie pozyskać odpowiednie materiały PZGiK. W takim przypadku, wystąpienie przez wykonawcę urządzeniowego z wnioskiem będzie oznaczało odpłatne udostępnienie materiałów zasobu w trybie art. 40a i nast. pgk.

Jednakże w kontekście współfinansowania UPUL z Funduszu Leśnego istotne jest to, że brak zobowiązania starosty do nieodpłatnego przekazania materiałów PZGiK wykonawcy urządzeniowemu, skutkował będzie brakiem takiego współfinansowania – o czym stanowi wprost Zarządzenie Nr 37.

Zatem na etapie zamówienia publicznego lub zlecenia wykonania UPUL, starosta może w ogłoszeniu lub umowie zawrzeć odpowiednie informacje co do nieodpłatności materiałów. Praktyka wskazuje, że starostowie określają, iż wykonawca w określonym terminie od podpisania umowy na opracowanie UPUL otrzyma od zlecającego bazy danych z ewidencji gruntów, kopie map ewidencyjnych, wykaz działek, dotychczas obowiązujący UPUL itp., a udostępnienie tych materiałów dla celów realizacji zadania odbędzie się nieodpłatnie.

Końcowo należy wskazać, że sporządzenie UPUL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – starosta wykonuje na koszt budżetu powiatu. Zatem konieczność poniesienia przez wykonawcę UPUL opłaty za udostępnienie materiałów spowoduje duży wzrost kosztów wykonania uproszczonego planu. W takim przypadku doszłoby do sytuacji, w której to wykonawca UPUL odpowiednio podniósłby swoje wynagrodzenie z tego tytułu, co w praktyce

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 06, marzec 2025 15:02

Przemysław Matysiak

Odsłony: 1603

oznaczałoby, że starosta ze środków budżetu powiatu daje podmiotowi prywatnemu środki finansowe w celu odpłatnego uzyskania od tego właśnie starosty materiałów PZGiK. Środki te stałyby się częścią składową podwyższonego wynagrodzenia wykonawcy. Taka sytuacja (mając na uwadze możliwość zobowiązania się starosty do nieodpłatnego przekazania materiałów) byłaby niezasadna z punktu widzenia racjonalności i gospodarności w wydatkowaniu środków publicznych.